



Sti

Gøgler



Gøglermasken er samfundets musiker, skuespiller, danser, mimer og gøgler. Gøglermasken arbejder i den folkelige ende af overnævnte genrer.

Maskens funktion er at løsne op for borgernes spændinger bag masken, lette frustrationer og give et godt grin.

Maskeforventninger

Masken forventes at være underholdende og skal give et godt show.

Gøglermasken er sjov og har altid en frisk bemærkning parat. Gøgleren er sjældent seriøs, masken afsøger grænser, og har lov til at balancere på grænsen af det accepterede.

Sti

Gøgler, 30 år

Køllen rammer baghovedet. Igen, igen, igen. Publikum jubler og klapper. Sti rejser sig op og bukker – stadig med dukkerne på hænderne. Så forlader publikum bænkeene med en hjertelig hovedrysten, mens Sti mellemfornøjet pakker dukketeateret sammen og flytter det videre til næste forestilling. Stykkets handling vækker endnu en gang glæde, og specielt

køllescenen bringer morskab. Igen, igen, igen.

Du elsker din maske, men hvis bare folk kunne se, at du ikke blot er en nar, der render rundt for at te sig tosset for deres skyld. En gøgler er ventilen, der letter noget af trykket bag maskerne, så det er fint, at folk griner af de ting, du laver. Hvis de bare også ville anerkende, at fordi noget er morsomt, så behøver det ikke være overfladisk og mindre lødigt. Du arbejder hårdt med at skrive stykker, der både kan få folk til at trække på smilebåndet, men som samtidigt beskæftiger sig med dybere temaer. Desværre er der ingen, der gider tænke nærmere



Sti

over dine stykker, og det frustrerer dig.

Da du overtog gøglermasken for to generationer siden, var det eneste, der blev vist, gamle shows skrevet tilbage i Den Store Bors tid – eller i hvert fald tæt på. Ingen gad se dem længere, og den tidligere gøgler beholdt kun sin maske, fordi han ikke gad lave noget og kunne slippe af sted med det som gøgler. Alle rekvisitter var i forfald, og malingen skallede på kulisserne. Men det var din første maske, og du var besluttet på at vise, at du kunne udfylde den. Som du sad og genopbyggede de forskellige ting, begyndte din glød for alle disse vidunderlige ting også at tændes. Du læste på de gamle komedier og dukkespil, og du måtte ryste på hovedet. De var så naive og ligegyldige. Du begyndte selv at skrive, men måtte sande, at det ikke var så nemt endda. Folk grinede, men det var mange gange af pinlighed. Du er dog ikke en til at give op. Storhed kommer kun gennem hårdt arbejde. Og det kom også. Folk tager stadig ikke dine pointer til sig, men du ved med dig selv, at det du har lavet, er godt. De er så indgroede i deres opfattelse af din maske.

Munden er tegnet kraftigt op med rødt, og hofterne vipper indbydende. Et par kast med det imaginære hår fuldender parodien. De forsamlede knækker sammen af grin. Sti valser rundt i cirklen, mens han reciterer vismanden Tias seneste tale. Han flirter åbenlyst med alle mændene, der ikke ved, hvor de skal gøre af sig selv. Kvinderne finder det kun endnu morsommere. Pludseligt spredes flokken omkring Sti. Med vogtere i horisonten vælger Sti også at fordufte.

Du nyder det frie liv. Du kan lave noget, når du har lyst, og du kan lave det, der lige ligger dig mest på sinde. Der er aldrig nogen, der kan helt kan sige, hvad gøglermasken skal og ikke skal, så hvis dagen er til at ligge og døse ude i skoven, så gør man det. En gøgler kan også få lov til at gøre ting, der ligger lige på kanten, for man kan altid dække sig under morskabens banner. Du er ligeglad med, at andre masker ringeagter gøglermasken, for du ville hade at have deres kedelige opgaver. Hvis bare de ville se dine kreationer for hvad de var og ikke affærdige dem, blot fordi de blev lavet af en gøglermaske.



Sti

Ferniseringen af kunstnermaskens nye udstilling med malerier er et samlingsstykke for alle samfundets spidser. Uden for døren står Sti og fremviser sine egne malerier. De ligner hovedværket indenfor, men er malet med anderledes, skæve farver. Folk griner hjerteligt over det lille påfund, inden de går ind for at nyde udstillingen. Sti går med ind for at se de høje masker promenere for hinanden. Det store hovedværk hænger nede for enden af galleriet. Det er blevet afsløret og forestiller selvfølgelig det berømte øjeblik, da Den Store Bor tog masken på for første gang. De forsamlede masker diskuterer lystigt værkets fortræffelighed.

Du har tænkt på det et stykke tid nu. Du er dygtig til at skrive tekster, sange, skuespil. Du kan tegne, male og skitsere. Men frem for alt, så har du kunstnerisk ånd. Du sprudler af ideer, og du har altid noget på hjerte. Du ville være blændende som kunstnermaske. Så ville folk endelig anerkende dine ting – af den ene grund, at du var kunstnermaske. Det skærer i dig, at masken kan gøre forskellen. Hele maskeideen er god – man kan bare kigge rundt og se, hvor stor velstand den har bragt jer – men det er gået over gevind, når det

enkelte menneske ikke kan få anerkendelse for sin indsats. Du synes ærlig talt, at der godt måtte være lidt mere frihed til at gøre en forskel. Det er jo ikke fordi, du vil rive hele systemet ned og bygge det om. Bare lidt mere frihed til at være noget. Du drømmer om at lave kunstværket, der prydede pladsen foran paladset, skuespillet, der aldrig bliver taget af igen eller maleriet i forhallen på paladset – signeret Sti.

Men den slags er man nødt til at have en kunstnermaske for at kunne, og selvom du nok vil savne latteren lidt, så er det ved at være på tide at komme videre. Du har behov for anerkendelse og accept. Og der er ikke nogen, der siger, at man skal arbejde otte til fire som kunstner. Der er jo ikke nogen, der kan være kunstnerisk på bestilling.

Kis alvorsfulde øjne, drengede hår og jordnære attitude gør synligt indtryk på Sti. Diskussioner raser henover hovedet på ham, men det betyder ikke noget i dette øjeblik. En mand af handling, går han hen til hende. En menneskekender, ser han det håbefulde glimt i hendes øjne, da han nærmer sig. En trussetyv, kaster han hende ned i et fuldbyrdet kys. Deres øjne



Sti

mødes et øjeblik, så får Sti tilbage af samme valuta.

I er vokset op sammen, men det var noget andet dengang. Ki legede oftest med Tia, og det virkede ikke som om, de var særlig interesseret i at have jer andre med. Som børn var man jo ikke interesseret i hinanden, og ungdomsmasken skjulte Kis søde ansigt, så du ikke lagde mærke til hende. Ved jeres første maskeskift fandt I dog sammen øjeblikkeligt, og I kunne ikke få nok af hinanden. Hendes duft var som et euforiserende stof for dig og hendes krop livets tempel. Alt under det maskeskift står som en uigennemtrængelig lykkefølelse for dig. I var bestemt for hinanden, Ki og dig.

Efter maskeskiftet var I aldrig langt fra hinanden. Endnu en gang var det en fordel ved at have gøglermasken, for du kunne altid holde forestilling der, hvor Ki arbejdede som håndværker. Efter et halvt år gik du på knæ for hende. Hun kunne ikke holde tårerne tilbage, så glad var hun. Når I alligevel ikke kunne holde jer fra hinanden, så kunne I lige så godt gøre det officielt. Brylluppet stod oppe på paladset og alt muligt.

"Nu er der ikke mere rent tøj", udbryder Sti irriteret inde fra soveværelset. "Så må du jo sørge for at vaske det snavsede", kommer det krigerisk ude fra køkkenet, hvor Ki er ved at forberede to madpakker. "Vi aftalte, at du tog vasketøjet med, at jeg sørgede for rengøringen og opvasken", lyder det bebrejdende fra bunden af vasketøjskurven. Sti kan godt se, hvilken rille pladen kører i nu, men han kan ikke stoppe det. "Nu er det jo ikke mig, der bare kan gå og lave ingenting hele dagen", kommer det hidsigt ude fra madpakkerne. "Nå, nu er det pludselig min skyld, at du ikke kan gøre noget så simpelt som at vaske tøj?", føjer Sti til lavinen, idet han går ud i køkkenet. "Årh, hold da op! Du ved udmærket godt, at jeg stod for alt derhjemme!", skriger Ki i hovedet af ham.

"Hjemme hos din far, hva? Hjemme hos din bror? Nogle gange føler jeg ærlig talt, at du aldrig skulle have forladt dem!", giver Sti igen af samme mønt. Ki siger ikke noget; kigger kun med had gennem masken. Så smider hun den ene madpakke efter ham, vender rundt og løber tudende ud af døren.

Det går ikke bare dårligt. Det går rigtig skidt. Jeres passion for hinanden forsvandt langsomt, men



Sti

sikkert efter I var blevet gift. I var ved at være helt ligegyldige overfor hinanden op til sidste maskeskift, hvor I heldigvis fik nyt liv i ægteskabet. I var sikre på, at det blot var en klassisk ægteskabsfælde, I var faldet i, og nu skulle alt blive godt igen, men gnisten forsvandt hurtigt igen, og tingene begyndte at gå helt galt. I er blevet som fjender i eget hjem, og der er altid en ny kamp lurende i horisonten. Det er ikke fordi I ikke forsøger, men det er som om, der intet er mellem jer længere, og hvert ord I siger, trækker jer længere og længere fra hinanden. Ki er blevet mere tvær og gnaven i de seneste år, og hun virker til ikke længere at kunne lide dit arbejde som gøgler. Hun kommer altid med spidse hentydninger til, at du ikke laver noget, selvom hun udmærket ved, at du knokler som en gal. Det vil sige... med al den energi, du må bruge derhjemme, er det ikke altid, du orker også at give den hele armen som gøgler. Du kan ikke lade være med at føle, at hendes kommentarer er som en kniv i ryggen fra en ven. Hun er trods alt din kone.

Du har også været til sjælesørgeren for måske at få lidt styr på dine følelser og få løst op for forbandelsen, men hvis det gjorde

noget, så var det bare at fokusere din utilfredshed. Du er led og ked af, at der ikke er nogen lidenskab mellem jer. Dine lænder brænder, men Ki har ingen glød, der kan tænde dig. Når du kigger på hende, føler du ingen lyst, mens du andre gange befamler hende bare fordi, der da må være et eller andet mellem ægtefolk. Men ikke med Ki. Du kan mærke, hvordan din uforløsthed får dig til at lange ud efter hende. Det var en af grundene til, at du opsøgte sjælesørgeren, selvom du følte, det var lidt pinligt. Du kan jo godt se, at det er at lade sig styre af sine følelser, og det er forkert, men du aner ikke, hvordan du skulle kunne anderledes. Og sjælesørgeren vendte dit syn, for hun gjorde dig opmærksom på, at det jo betød, at du stadig bekymrede dig for jeres ægteskab. Der var stadig en glød, og at det ikke var dig, der alene havde skylden for tingenes tilstand.

Som du ser det, så er hele problemet Kis familie. Du har aldrig lært hendes far at kende, for han slog hånden af hende, da hun fandt dig, og du husker kun hendes bror som en underlig starut, der ikke var helt rigtig i hovedet. Faren døde af et hjerteslag to år efter Ki og dig blev gift, men hans skygge hænger



Sti

stadig over hende. Hun føler skyld over, at hun har giftet sig med dig. Overfor en død mand. Du føler dig lidt som et tilfældigt offer, der uden at kunne gøre noget, ser dig selv hængt ud for en andens synder. Og det får vreden til at røre sig i dig, hvilket nogle gange går ud over Ki. Det får hende altid til at gå i opløsning, når du nævner hendes far eller bror i et skænderi, og bagefter har du det ikke godt med at bruge den slags underhåndsargumenter, men når bølgerne går højt, forsøger man bare at bruge det, der ligger nærmest.

Dit sidste strå er maskeskiftet. Du håber inderligt, at jeres lidenskab vil blomstre op, når I genoplever jeres første møde. Og at det denne gang bliver ved. Du kan ikke engang tænke på, hvad konsekvenserne vil være, hvis I stadig ikke kan finde sammen efter maskeskiftet. Skilsmisse er ikke noget, der praktiseres i jeres samfund. Du vil være fanget i en følelsesmæssig ørken, hvor du langsomt vil tørre ind og forsvinde.

"Men han agerer jo som individ, idet han obstruerer mit arbejde, og dermed går han imod samfundet", argumenterer Ali. "Der er vel ikke

som sådan noget i vejen for at agere som individ?", spørger Sti. "Et oplyst samfund består af individer, der forstår, hvad der gavner almenvellet. Hvert individ må opstille egne mål for, hvordan det bedst kan handle i forhold til det krav", bryder Le ind. "Men det er jo ikke til almenvellets fremme, at han gør det. Han dækker sig bag sin maske, men i virkeligheden er det jo en personlig vendetta", bliver Ali ved. "Så Ali! Denne diskussion handler ikke om Bors personlige motiver. Gem den splid væk, og diskutér tingene fra et overordnet perspektiv", irettesætter Le myndigt.

Dit lille frihul er jeres diskussionsklub, hvor du kan slappe af og fylde tankebrændstof på. Selvom du ofte er henvist til at stille spørgsmål ved de andres diskussioner, så får du en masse ud af at høre de åndfulde indlæg. Specielt er Le, lærermasken, en stor inspiration, og du har skrevet flere små stykker ud fra tanker, som hun har sat gang i hos dig. Udover Le, deltager Ali, kræmmermasken, Am, en vogter, Gerr, pensionisten, der tidligere var lærer. For nylig har også Les elev, Dom, været på besøg i klubben.



Sti

Jeres diskussioner handler næsten altid om samfundsmodellen. Hvilke præmisser og konsekvenser den har. Det får virkelig en til at føle sig oplyst. Men der er også en del sladder indblandet, og det er jo altid en mulighed for at skrive et nyt stykke.

Hele sagen med administratormasken, der er begyndt at genere Ali uden grund, har faktisk bragt mere med sig end blot diskussioner og sladder. Administratormasken finder konstant petitesser og juridiske finter, som obstruerer alt, hvad Ali laver. Han gør det ikke over for andre, så han må have et eller andet imod Ali. Under alle omstændigheder, har Ali overtalt agerbrugermasken til at danne et slags forbund. I sympati for Ali har du fået Ki til også at deltage der. De tre sørger for at gå op til administratormasken på lageret samtidigt, så han ikke kan gøre forskel på dem. Man er nødt til at hjælpe hinanden. Det vil også gøre Ki godt at komme lidt ud. Hun er meget indelukket af natur, og hvis hun kunne knytte venskabsbånd til de to andre, så ville det kun hjælpe.

Stis masker

- 12. generation: Ungdomsmaske
- 13. generation: Gøgler
- 14. generation: Gøgler

Relationer

Nærmeste

Ki (håndværker)

Din kone, som du mødte under dit første maskeskift, og I blev gift et halvt år senere. I starten var alt lykkeligt og godt, men hun har forandret sig, og du savner den Ki, som du husker fra dengang. Hun er ikke glad og lidenskabelig, men altid tvær og sur. Det er så lang tid siden, du har set hendes kønne ansigt, at du end ikke er helt sikker på, hvordan det ser ud. Du håber inderligt på, at du kan se, hvad du så i hende dengang, når I smider masken til det kommende maskeskift. Indtil da må du bare forsøge ikke at skændes med hende. Det siger du til dig selv hver gang, men du falder stadig i. I er som to små, sårede børn, der bliver



Sti

ved med at slå på den anden, fordi det gør ondt på dem selv.

Ki har haft håndværkermasken i to generationer nu, og hun passer den upåklageligt, men ikke med samme gejst, som du for eksempel udfylder din maske.

Venner og bekendte

Le (lærer)

En kvinde, man må have respekt for. Hun var din underviser, da du havde ungdomsmasken. Hun er meget lærd, og hun har altid et fornuftigt argument, der sætter tingene i det rette lys. Hvis der er nogen, der opfylder forventningerne til en vismandsmaske, så er det hende. Hun var også vismand i din første generation, men hun tog lærermasken igen, fordi der var brug for det. En sand borger. Hun lader ikke følelser forstyrre sin dømmekraft – til forskel fra visse andre.

Ali (kræmmer)

Han er oprindelig barbar, men valgte at søge optagelse i jeres prægtige samfund. Han har meget passende fået kræmmermasken, hvor han handler med sine tidligere

brødre. Ali er en stærk støtte for vores samfund – nogle gange så meget, at du næsten bliver lidt bange for ham. Han tror fuldt og fast på, at enkelte personer ikke må kunne få indflydelse på samfundet, og alle bør leve helt op til deres maske. Du vil ærlig talt godt selv have lidt frihed til at være dig selv, men den slags snakker man jo ikke højt om.

Gerr (pensionistmaske)

Gerri var tidligere lærer. Han var ansvarlig, da du fik din første maske, men han lavede ikke andet end at rose dig. Efter seks generationers masker besluttede han at nyde sit otium, og det kan man godt forstå. Han er dog blevet lidt indelukket og bidende med alderen, synes du. Han kommer sjældent med indlæg i jeres diskussioner, men sidder bare og lytter med. Hans indlæg er dog skarpe nok.

Am (vogter)

Han vil gerne blande sig i jeres diskussioner, men du synes ikke, hans indlæg er specielt interessante. De mangler ligesom lidt skarphed og finesse. Hvis han ikke kan formulere sig ordentligt, så burde han lytte i stedet, ligesom dig. Måske er det bare din



Sti

indgroede mistro til vogtere, der slår igennem. Gøglere og vogtere er ofte lidt på kant med hinanden. Han virker egentlig flink nok, men du kan ikke få dig til helt at stole på en vogter.

Dom (ungdomsmaske)

Den unge, ivrige mand, der endnu bærer en ungdomsmaske. Han er søn af doktormasken, og den bralrende vismand, og de har vist fyldt hans hoved med lidt for høje tanker. Selvom han ville passe perfekt til en gøglermaske med sin charme og energi, så er du rimelig sikker på, at han ville rynke på næsen af den, blot fordi den ikke var så anset som hans forældres masker.

Andre

Administratormasken

Administratormasken har du aldrig kendt særlig meget til, men du kan huske, at mens du havde din ungdomsmaske, så gik han pludselig fra at være agerbruger til at være administrator – midt i en maskegeneration. Det var fordi han havde svigtet sin agerbrugermaske. Nu generer han så Ali, så der begynder at tegne sig et dårligt billede af manden. Du vil dog ikke

dømme ham, før du selv har følt ham på tænderne.

Bor (vogter)

Bor er Kis lillebror. Bor legede ikke ret meget med jer andre børn, da I var små. Det var nok meget godt, for Bor har altid været lidt underlig i hovedet. Man skal passe på, for han forstår ikke ironi, end ikke simple sociale konventioner, og hvis man forsøger at fortælle ham dem, så springer han i luften. Han er en skamplet på jeres samfund, men kan åbenbart stadigvæk godt være vogter.

Lup (afdød, tidligere vogter)

Ki og Bors far. Du har aldrig mødt ham, da han ikke ville komme til sin datters bryllup. Han opførte sig faktisk, som om hun var død, da han fandt ud af, at I elskede hinanden. Det er måske forkert at hade en død mand, men du ved, at mange af Kis problemer skyldes denne gamle idiot. Kis mor rejste for eksempel til barbarland, da Ki var helt lille. Hun flygtede fra Lups tyranni, for Lup bankede hende.

Ran (agerbruger)

Du kender ikke så meget til Ran, men umiddelbart virker han flink nok. Han arbejder på sin gård uden for byen, så det er ikke så ofte,



Sti

man ser ham. Ran er glad og ligefrem – en rigtig bonde. Det er en fin ting, at Ki og han hjælper Ali med at være på vagt overfor administratormasken.

Deze (kunstner)

Du synes ærlig talt ikke, Deze lever op til sin maske. Jo, hun er da rimelig dygtig teknisk, men du kan ikke lade være med at synes, at hendes kunst mangler gnist. Det er pæne dekorationer og behagelig musik, men det tapper ikke fra den kunstneriske kilde. Man skal kunne se på kunst, at det i virkeligheden er malet med hjerteblood.

Sjælesørgermasken

Du troede ikke, du skulle få brug for den slags, men problemerne med Ki truede til sidst med at drukne dig, og så var det tid til at få snakket ud. Du fik hovedet over vandet igen, men det gjorde dig også mere afklaret og distanceret. Ikke at det var Sjælesørgerens skyld. Hun gjorde sit arbejde.

Vismændene

Du kender ikke de tre vismænd personligt, men deres typer er sjove at karikere. Førstevismanden er den gamle, kloge og mimrende. Han er en dårlig taler, og spiller vigtig, fordi

han er barnebarn af Den Store Bor. Så er der den midaldrende, bralrende mand, som ublu glor efter de unge piger og fyrer jokes af. Endelig er der den kvindelige vismand, som er enormt lækker og flirter med alle mændene. Hun er ung, naiv og tomhovedet.

Gøgleren og maskeskiftet

Der tales sjældent om det, men dagen for maskeskiftet er gøglerens vigtigste arbejdsdag. På denne dag er der forhøjet alarmstatus i samfundet, borgerne er anspændte, og gøgleren skal med sine små optrin løse op for noget af den spændte og nervøse stemning.

Som gøgler har du rig mulighed for at lave små optrædener i timerne før maskeskiftet. Modsat kunstnermasken, koordinerer gøgleren ikke sin optræden med førsteadministratormasken. Gøglermasken kan lave optrin hvor og hvornår det passer, indtil ritualet ved maskeskiftet er påbegyndt.